

Školitelský posudek na diplomovou práci Vojtěcha Koštíře: Ekologická diferenciace koprofágních brouků (Coleoptera) podél gradientu prostředí

Vojta není normální (student). Každý, kdo ho zná, ví o čem mluvím. Spolupracovat s Vojtou není úplně jednoduché, ale já mám pro takové lidi slabost. Zvláště když vím, že jsou zapálení pro ochranu přírody a studium holt není naprostá priorita. Vojta byl již od začátku studia zapojen do celé řady aktivit, které zkrátka stavěl minimálně na úroveň studijních povinností, možná výše. Už bakalářská práce se rodila poněkud bolestně, psal ji ve spacáku kdesi v horách na Balkáně a poslal ji dost pozdě. Téma diplomky jsme vymýšleli ve spěchu, i když bylo dost času. O jeho studiu na jiné katedře než působím, a dokonce na oddělení, které s tématem diplomky přímo nesouvisí, resp. entomologie by byla logičtější volbou, jsem se dozvěděl až když bylo vše upečeno.

Ale teď k vlastní diplomce. Hlavním cílem, který jsme si spolu s konzultantem práce vytyčili, bylo stanovení velikosti populace, biotopových preferencí a sezónní dynamiky populací tří větších druhů koprofágních brouků (*Anoplotrupes stercorosus*, *Trypocopris vernalis*, a *Sisyphus schaefferi*). Tomu odpovídal design sběru vzorků. Zároveň jsme ale tušili, že je to trochu risk a přidali další cíle, tedy snahu odhalit alespoň některé aspekty koexistence dvou kryptických druhů rodu *Onthophagus* (*O. ovatus* a *O. joannae*) a dále zkoumat složení celého společenstva koprofágních druhů brouků ve vztahu k sezóně a rozdílným typům biotopů.

Vojta se ujal úkolu zodpovědně a je potřeba vyzdvihnout, že práce po celé dvě sezóny to byla velice náročná. Ráno vyzvednout trus od koní, roznosit ho po lokalitě a poté celý den značit, třídít, sbírat, fixovat. To vše osmkrát za sezónu, kdy je nutné počkat na vhodné počasí a podřídit tak diplomce veškeré jiné aktivity a poté absolvovat náročné dny často v úmorném lesostepním vedru. Vojta se potýkal s dílčími neúspěchy, hlavně se značením brouků, práci průběžně konzultoval a hledal možná řešení. Škoda, že v první sezóně vypustil poslední 1-2 podzimní kontroly. Nicméně jsme se dohodli, že i proto je zapotřebí se náročné terénní práci věnovat i další rok. A bylo to rozhodnutí správné. Srovnání dvou let nám umožnilo hledat společné rysy obou sezón i rozdíly dané aktuálním průběhem počasí a fenologie druhů. A tedy opatrnost v generalizaci závěrů. Vojta roztřídil, vypreparoval a s pomocí konzultanta determinoval obrovské množství materiálu.

Diplomová práce je z mého pohledu nevyrovnaná svojí kvalitou. Zdařilý úvod i poměrně slušné sepsaná metodika ukazují, že když Vojta chce a vyčlení si potřebný čas, tak psát a tvořit umí. Bohužel, pokud stavíte ohradu pro kozy a máte hotovou půlku, zdaleka to nestačí, nemluvě o tom, že i když už máte skoro hotovo a nedostavíte posledních 10 metrů, kozy vám utečou. Výsledky diplomky jsou tak trochu naházené a neuspořádané, sestávající ze změní grafů bez dostatečného komentáře, místy by stálo zato je podpořit statistickými analýzami. Ale dodávám, že nedostatek opakování, tedy velikosti vzorků, neumožňuje rigoróznější zpracování. Nemyslím si ale, že by Vojta díky tomu přišel na něco jiného. Výsledky jsou vlastně velmi zajímavé a do značné míry i unikátní. Moc takových studií dosud učiněno nebylo. Proto i tímto posudkem apeluji na Vojtu a volám po sepsání článku, ve kterém by byly shrnuty alespoň hlavní výdobytky s přesahem do ochranné biologie. O tom, jak se rodila diskuse diplomky se radši nebudu rozepisovat, přesto si myslím, že vlastně není špatná. To jen podtrhuje studentovy schopnosti, které bohužel mnohdy zůstávají ve stínu jeho jiných životních priorit. Ale říkám si, no a co...

Závěrem bych rád komisi sdělil, že diplomovou práci Vojtěch Koštíře považuji za obhajitelnou.